

UPITNIK ZA STRUČNA DRUŠTVA

"LIČNA KARTA" - 2011.

- 1. Naziv stručnog društva: MATEMATIČKO DRUŠTVO "ARHIMEDES"**
Skraćeni nazivi društva: "ARHIMEDES" i MD "ARHIMEDES".
(Do 31.10.2008. naziv je bio: Klub mladih matematičara "Arhimedes").
- 2. Sedište** (adresa, tel./faks, e-mail): 11000 Beograd, Dečanska br. 6.
Telefoni: 3245–382 i 3245–381, faks 3245–383.
E-mail: arhimed1@eunet.rs • Site: www.arhimedes.rs i www.mislisa.rs
- 3. Registracija društva:** Rešenjem Agencije za privredne registre (Registrator udruženja) br. BU 5783/2010 od 04.06.2010. godine "Arhimedes" je upisan u Registar udruženja – u skladu sa Zakonom o udruženjima ("Službeni glasnik RS" br. 51/09). "Arhimedes" je osnovan 01.10.1973.

Statutom su utvrđeni cilj i zadaci, upravljanje i celokupna delatost.

Radom Društva rukovodi Upravni odbor od 11 članova, među kojima su univerzitetski profesori, nastavnici iz OŠ i SŠ, saradnici iz drugih institucija.

- 4. Podaci za identifikaciju:** MD "Arhimedes" je pravno lice.

Matični broj 07071337, registarski broj 01807071337,
šifra delatnosti 91120, PIB 100067193.

Evidentiran za PDV od 01.01.2005.

Tekući račun: 205–11047–24 (KB) i 170–766–44 (UKB)

- 5. Predsednik:** prof. dr *Vladimir Janković* (Matematički fakultet u Beogradu).
Zamenik predsednika: *Miodrag Grujić*, profesor (BVK).
Sekretar: *Jelena Bašić*, profesor (OŠ "Svetožar Miletić" u Zemunu).
Direktor (za stručne i imovinsko-pravne poslove): *Bogoljub Marinković*, prof.
- 6. Kontakt osoba:** *Bogoljub Marinković*, profesor, mob.tel. 063/358-248
Ovlašćena lica: predsednik i direktor.

7. Članovi Društva:

MD "Arhimedes" ima dve kategorije članova:

- odrasli (nastavnici matematike iz škola svih nivoa i fakulteta, naučni radnici u oblasti matematike i ostali građani-ljubitelji matematike i/ili računarstva); ovi članovi mogu da budu redovni i počasni;
- učenici osnovnih i srednjih škola, studenti (podmladak Društva).

Članovi imaju članske knjižice.

Do sada je registrovano oko 28.800 članova (1.710 odraslih i 27.100 učenika i studenata), ne računajući članove Kluba "Misliša". U toku jedne godine aktivnih članova je 800–1.000. Klub "Misliša" ima oko 140.000 članova.

- 8. Oblici unutrašnje organizacije:** podružnice, aktivni, sekcije, klubovi i drugi oblici unutrašnje organizacije. Mogu da budu na teritorijalnom principu (školski, opštinski, regionalni), prema tematici rada (računarstvo, istorija matematike, zabavna matematika i sl.), prema stručnim kvalifikacijama i uzrastu (sekcija nastavnika, sekcija učenika i sl.) ili u drugim kombinacijama. Ovi delovi Društva nemaju svojstvo pravnog lica. Njihov rad se reguliše posebnim *Uputstvom* koje donosi Upravni odbor Društva. Društvo nema radnika u stalnom radnom odnosu (ne može da im se obezbedi plata, jer nema stalnog izvora finansiranja).
- 9. Delatnost:** MD "Arhimedes" je specijalizovano *stručno društvo u oblasti obrazovanja i vaspitanja*, koje okuplja darovite mlade matematičare i druge ljubitelje matematike i računarstva raznih uzrasta (učenici osnovnih i srednjih škola, studenti, nastavnici na svim nivoima i dr.) i to na celom

području Republike Srbije (najviše u Beogradu). Kao stručne saradnike "Arhimedes" okuplja istaknute nastavnike iz OŠ i SŠ, naše i strane stručnjake sa fakulteta i drugih institucija, prvenstveno entuzijaste. Deo "Arhimedesovog" stručnog tima stekao je izvanredno nastavno umeće u samom "Arhimedesu".

MD "Arhimedes" ima osmišljen sistem rada i obimne aktivnosti na više sektora:

- **Matematičke škole i specijalizovani kursevi:** Stalne, letnje i zimске škole mladih matematičara; računarski kursevi; "Arhimedesova" *Olimpijska grupa* i drugi specijalizovani kursevi, matematičke sekcije, matematički praktikum. Najvažnija i osnovna je stalna "Arhimedesova" *škola mladih matematičara (AŠMM) u Beogradu* koja radi tokom cele školske godine. Pohađaju je ljubitelji matematike od I r. OŠ do IV r. SŠ, a realizuju se *dva programa*: program A (standardni) za sve učenike OŠ i SŠ i program B (povišeni-produbljeni) za učenike IV–VIII r. OŠ. Izbor učenika vrši se po konkursu na početku svake šk. godine - na osnovu njihovih dotadašnjih uspeha i prijemnog testa (samo za program B). Za najbolje srednjoškolce (kandidate za naše državne ekipe na međunarodnim matematičkim takmičenjima) organizovana je pre 12 godina posebna *Olimpijska grupa* (program B*) s kojom se radi cele školske godine (većina polaznika ove grupe su redovni učenici Matematičke gimnazije u Beogradu). U okviru AŠMM radi i *grupa starijih predškolaca*, a od pre četiri školske godine ponovo rade *Dopisna matematička škola* (koja ima i internet varijantu) i "Arhimedesova" *Gradska matematička sekcija*.

Do sada: 37 generacija stalne matematičke škole sa 24.850 učenika, 107 letnjih i zimskih škola (kampovi) sa oko 10.000 učenika, 1030 učenika na računarskim kursevima, 2.060 učenika u matematičkim sekcijama; 900 učenika u matematičkom praktikumu; ukupno oko 38.840 učenika, oko 55.600 održanih časova; 5.800 učenika dopisne škole.

"Arhimedesov" koncept matematičke škole daje veoma dobre rezultate. "Arhimedesovci" su uspešni na svim takmičenjima, na konkursu za upis u Matematičku gimnaziju, kao studenti na svim fakultetima. Na primer, *studenti generacija* na Matematičkom fakultetu u Beogradu tokom 5–8 godina (do 2010) bili su isključivo "Arhimedesovci", svojevremeno polaznici "Arhimedesove" *Olimpijske grupe* (inače, redovni učenici Matematičke gimnazije u Beogradu).

Nosioći nagrada i drugih priznanja na matematičkim takmičenjima svih vrsta i nivoa, uključujući i međunarodna (Balkanijada, Međunarodna matematička olimpijada, Međunarodni matematički turnir gradova) u velikom broju su učenici "Arhimedesovih" matematičkih škola. Neki primeri izvanrednog uspeha: na republičkom i saveznom takmičenju iz matematike za OŠ među prvih 15 takmičara 10 su bili iz istog odeljenja 8. razreda "Arhimedesove" škole (2004); od prvih 13 mesta u 1. raz. SŠ čak 10 je pripalo "Arhimedesovcima" samo iz jednog odeljenja "Arhimedesove" škole (2005), a na saveznom za SŠ od prvih 10 mesta za 3-4. raz. "Arhimedesovci" su uzeli 8 mesta (2004)! Većina članova naše državne ekipe već godinama su "Arhimedesovci", prvenstveno iz "Arhimedesove" *Olimpijske grupe* (inače, redovni učenici MG) i oni su najuspešniji članovi državne ekipe (uvek su osvajali medalje). Neka podaci govore. Na Balkanskoj matematičkoj olimpijadi (BMO) za SŠ u periodu 1995–2011, "Arhimedesovci" su osvojili 60 od ukupno 73 medalja (nagrada) za našu zemlju. Na Međunarodnoj matematičkoj olimpijadi (IMO) u periodu 1992–2011. od ukupno 77 medalja za našu zemlju "Arhimedesovci" su osvojili 65 medalja! Dugogodišnji "Arhimedesovac" *Dušan Đukić* je osvojio 1999. godine jedinu zlatnu medalju na IMO za našu zemlju (u tom periodu), dok je 2008. godine na IMO zlatnu medalju osvojio takođe „Arhimedesovac“ *Luka Milićević*. Već 13 godina na Letnjoj konferenciji (finalu) Međunarodnog matematičkog turnira gradova svi „Arhimedesovci“ (a oni su činili većinu učesnika iz Srbije) svake godine su osvajali nagrade.

Mnogi uspešni "Arhimedesovci" su i pre upisa u Matematičku gimnaziju ili druge srednje škole godinama bili u "Arhimedesovoj" školi (neki još od prvog razreda OŠ) i tu svakako dosta naučili. Međutim, doprinos "Arhimedesa" pomenutim uspesima u javnosti se **uvek** prećutkuje i uglavnom pripisuje matičnim školama.

Mnogi od uspešnih "Arhimedesovaca" 2 studiraju ili rade na prestižnim stranim

univerzitetima, a neki su tamo i doktorirali.

- **Popularisanje matematike i nauke uopšte:** naučno-popularna preda-vanja, matematičke priredbe i kvizovi, posela, izložbe, konkursi, promocije, prilozi u časopisima i SJL .

Organizovano: 82 naučno-popularna predavanja i 198 raznih "matematičkih" priredbi (kvizovi, izložbe, posela, konkursi i dr.) sa oko 24.000 prisutnih. Posebno se ističe izložba u Pedagoškom muzeju povodom 30 godina rada „Arhimedesa“.

- **Matematički turniri i druga takmičenja:** "Arhimedesov" matema-tički turnir - ekipna prvenstva OŠ i SŠ Srbije u matematici (matematičke olimpijade OŠ i SŠ), Međunarodni matematički turnir gradova (za Beograd), masovno nacionalno matematičko takmičenje "Misliša" (ima i finale), Dopisna matematička olimpijada (ima i finale), Matematička internet olimpijada (ima i finale).

Do sada: održano **70 matematičkih turnira** (37 za OŠ i 33 za SŠ): ukupno 4.054 ekipe sa 18.318 takmičara, pokrenuto i održano novo matematičko takmičenje "**Misliša**" 2006, 2007, 2008, 2009, 2010. i 2011. godine sa 145.964 učesnika iz OŠ i SŠ Srbije; organizovana **Dopisna matematička olimpijada** 2006–2010. za OŠ (6.900 učesnika); održana **Internet matematička olimpijada** (samo za đake šestake) sa 69 učesnika; sastavljeno 1355 zadataka za 168.145 učenika na drugim takmičenjima; organizovano 13 učešća Beograda na **Međunarodnom matematičkom Turniru gradova** (na kome učestvuje preko 100 gradova širom sveta, koji snose troškove za svoje predstavnike na finalu-Letnjoj konferenciji Turnira gradova, što nije slučaj sa Beogradom!); organizovano je i takmičenje programera biv. Jugoslavije (1988–1990).

- **Usavršavanje nastavnika (stručni skupovi nastavnika):** stručne tribine (matematička, računarska, učiteljska), zimski specijalizovani seminari za nastavnike (matematika, računarstvo, učitelji), tematski seminari i praktikumi, seminari za nastavnike-mentore za rad sa darovitim učenicima (tokom školske godine, letnji, zimski), konsultacije; saradnja sa školama i drugim organizacijama kod nas i u svetu. „Arhimedes“ ima čak 13 akreditovanih seminara kod Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja i Ministarstva prosvete i nauke.

Do sada održano 955 stručnih skupova: 366 matematičkih, 55 učiteljskih i 50 računarskih tribina; 66 zimskih specijalizovanih seminara, 118 kraćih tematskih seminara i oko 300 pojedinačnih predavanja i instruktivno-konsultativnih sastanaka; ukupno 1.745 predavanja, sa oko 71.100 prisutnih nastavnika. Učesnici ovih skupova su (preko evalua-cionih upitnika i u drugim prilikama) dali najviše ocene za sadržaj i kvalitet svih "Arhimedesovih" seminara i drugih stručnih skupova.

- **Specijalizovana biblioteka** (knjige i časopisi, na našem i stranim jezicima), po mnogo čemu jedinstvena na našim prostorima, jedina koja je stalno na usluzi učenicima i nastavnicima.

Knjižni fond biblioteke: preko 26.300 knjiga i 5.500 primeraka časopisa.

- **Izdavačka delatnost (stvaranje i izdavanje priručne literture):** Društvo izdaje periodične i posebne stručne publikacije: časopise "Matematički zabavnik" i "Arhimedes" (ima duži prekid u izlaženju, iz finansijskih i tehničkih razloga), biltene, brošure (edicije: "Materijali za mlade matematičare", "Matematička tribina" i "Matematika u srpskom narodu"), zbirke zadataka i druge publikacije za učenike i nastavnike. "Arhimedes" je dobio licencu tipa "B" za izdavanje udžbeničke literature.

Do sada je napisano i publikovano 350 naslova raznih publikacija u tiražu preko 2.350.000 primeraka; na primer, u specijalizovanoj ediciji "Matrijali za mlade matemati-čare" objavljeno je 152 naslova (tematskih brošura).

- **Ostali poslovi** (informaciono-dokumentacioni, administativno-knjigovodstveni, tehnički i dr.)

Nekoliko stotina hiljada dokumenata, uključujući obimnu pisanu, foto i video stručnu dokumentaciju, kao i dva sajta na Internetu.

10. Način finansiranja: članarina i drugi doprinosi članova (dobrovoljni prilozi), nedovoljna participacija Ministarstva prosvete za održavanje matematičkih turnira, naknade za izvršene usluge, kotizacije, pretplata i prodaja publikacija, pokloni, ostali prihodi u skladu sa Zakonom. Napomenimo da u toku prvih 20 godina rada (1973–1993) u "Arhimedesu" ³ pojam honorara nije postojao, a učešće u

svim aktivnostima bilo je besplatno. I danas većinu poslova saradnici "Arhimedesa" obavljaju volonterski (bez naknade).

- 11. Fondacije pri društvu:** Društvo ima svoj *Fond mladih matematičara (FMM)*, ali sada u njemu nema sredstava. Sredstva se formiraju od donacija i drugih priloga Fondu.
- 12. Napomena:** Raniji naziv Klub "Arhimedes" nije govorio mnogo. Trebalo ga je shvatiti u širem značenju, jer "Arhimedes" je bio i sada je mnogo više od nekakvog kluba, kako po mnogostrukoj delatnosti, tako i po rezultatima koje je ostvario u podsticanju i konkretnom radu na matematičkom obrazovanju mladih i stručnom radu sa nastavnicima. „Arhimedes“ je po mnogo čemu jedinstvena institucija. To je svojevrsna "matematička kuća", najveći centar okupljanja ljubitelja matematike kod nas (mladih i odraslih) i to tokom cele godine. Neke aktivnosti prvi je u Srbiji inicirao i uspešno razvio "Arhimedes", pa su kasnije služile drugima za uzor. "Arhimedes" ostvaruje saradnju sa školama, naučnim i drugim organizacijama u zemlji i inostranstvu.

"Arhimedes" je dobio **SVETOSAVSKU NAGRADU** Ministarstva prosveta za 2008. godinu.

Beograd, 31.08.2011.

Ovaj pregled se obnavlja jedanput godišnje, na kraju svake školske godine.
„ARHIMEDES“

OVLAŠĆENO LICE:

Bogoljub Marinković, prof.